

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **L. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 39/61, Ústí nad Labem, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní proti všem soudcům Krajského soudu v Ústí nad Labem ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Af 13/2026,

t a k t o :

- I. Soudci specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ústí nad Labem **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Af 13/2026.
- II. Věc vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 Af 13/2026 **se nepřikazuje** jinému soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně v řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) pod sp. zn. 16 Af 13/2026 vznesla námitku podjatosti vůči všem soudcům správního úseku. Uvedla, že má „*prokazatelné a objektivní pochybnosti o nestrannosti celého soudního personálu pro jeho poměr k věci, k její osobě a k její rodině.*“ Věc byla přidělena senátu 16 Af, jehož členy jsou podle rozvrhu práce Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a JUDr. Jiří Derfl.

[2] Námitku podjatosti odůvodnila tvrzením, že existují objektivní okolnosti vyvolávající pochybnosti o nestrannosti soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Poukazovala zejména na údajné personální a profesní vazby mezi soudci a pracovníky finanční správy, tvrzené systémové propojení soudu a správních orgánů, jakož i na okolnosti související s obsazením rozhodujícího senátu a postupem krajského soudu v jiných řízeních. Za důvod pochybností o nepodjatosti označila rovněž okolnosti vztahující se ke konkrétní soudkyni rozhodující v obdobných věcech, včetně shody příjmení s dalšími osobami, a vytýkala též údajné nesrovnalosti v označování soudkyně a v rozhodovací činnosti krajského soudu. Z těchto okolností dovozovala negativní vztah soudců k její osobě a navrhla vyloučení všech soudců správního úseku a přikázání věci jinému krajskému soudu.

[3] K námitce podjatosti podali vyjádření všichni soudci správního úseku krajského soudu. Uvedli, že se necítí být v projednávané věci podjati, nemají žádný osobní vztah k věci ani účastníkům a nejsou jim známy žádné okolnosti, které by mohly vyvolávat pochybnosti o jejich nepodjatosti.

[4] Nejvyšší správní soud předesílá, že o námitce podjatosti se zpravidla rozhoduje ve vztahu k soudcům povoláním podle rozvrhu práce k projednání a rozhodnutí dané věci. Žalobkyně však uplatnila námitku podjatosti vůči všem soudcům správního úseku, přičemž ji založila na typově shodných tvrzeních, naznačujících systémovou podjatost daných soudců. Pokud by soud shledal tyto námitky důvodnými, musel by vyslovit podjatost všech soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem, což by souviselo i s otázkou možnosti sestavení senátu (§ 9 s. ř. s.). Všichni soudci správního úseku se k námitce vyjádřili – neshledali, že by byli z projednávání a rozhodování věci vyloučení z důvodu své podjatosti – a její vypořádání nevyžaduje individuálně odlišné posouzení. Nejvyšší správní soud proto v souladu s judikaturou v zájmu hospodárnosti řízení rozhodl o otázce jejich možné podjatosti společně (usnesení RS NSS ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65, usnesení NSS ze dne 9. 4. 2025, čj. Nao 26/2025-64, bod 18 a násl.).

[5] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), platí, že *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Podle ustálené judikatury představuje vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci výjimku z ústavní zásady zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a lze k němu proto přistoupit pouze výjimečně a ze závažných důvodů, které mohou soudci bránit rozhodnout věc nezájatě a spravedlivě. Při posuzování podjatosti je rozhodné objektivní hledisko, tedy zda existují konkrétní okolnosti způsobilé vyvolat legitimní pochybnosti o nepodjatosti soudce; samotné subjektivní přesvědčení účastníka řízení k závěru o podjatosti nepostačuje, může však být podnětem k jejímu zkoumání (nález ÚS ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01; usnesení NSS ze dne 16. 7. 2026, čj. Nao 102/2026-135). Je přitom třeba rozlišovat subjektivní stránku nestrannosti, spočívající ve vnitřním vztahu soudce k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, a stránku objektivní, založenou na existenci skutečností navenek způsobilých vyvolat pochybnosti o jeho nezájatosti. K vyloučení soudce proto nepostačují obecné domněnky o možných profesních či kolegiálních vazbách; musí jít o konkrétní okolnosti dosahující takové povahy a intenzity, které mohou objektivně zpochybnit jeho nestrannost (usnesení NSS ze dne 29. 3. 2018, čj. Nao 63/2018-43).

[7] Optikou uvedené judikatury nahlížel soud na vznesenou námitku podjatosti a neshledal, že by byl dán důvod pochybovat o nepodjatosti soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem zařazených do specializovaného úseku správního soudnictví z hlediska jejich poměru k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům.

[8] K námitce, že mezi soudci správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem a úředníky místní finanční správy existuje „neformální spojení“, Nejvyšší správní soud uvádí, že žalobkyně v tomto směru uvedla pouze obecná tvrzení. Neoznačila žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit osobní, profesní či jiné vazby některého ze soudců správního úseku na pracovníky finanční správy, které by svou povahou a intenzitou mohly založit pochybnosti o jeho nepodjatosti. Tvrzení o neformálním spojení proto zůstalo v rovině domněnky. Stejný závěr platí pro poukaz na rodinné či osobní vazby pracovníků finanční správy na jiné veřejné instituce. Žalobkyně netvrdí konkrétní vztah takové osoby k některému ze soudců správního úseku ani nevysvětluje, jak by se tyto vazby mohly projevit v jejich rozhodovací činnosti. Z těchto obecných tvrzení proto nelze dovodit ani existenci systémové podjatosti celého správního úseku (usnesení RS NSS ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65).

[9] Pouhá skutečnost, že soud v některých otázkách přisvědčil argumentaci správního orgánu nebo na ni odkázal, sama o sobě podjatost nezakládá. Jde o výhradu proti rozhodovací činnosti soudu, která není důvodem pro vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.; usnesení NSS ze dne 16. 7. 2026, čj. Nao 102/2026-135). Totéž platí pro další výtky týkající se údajně nezákonného či nesprávného rozhodování soudu (usnesení NSS ze dne 26. 8. 2026, čj. Nao 113/2026-154).

[10] Námitka podjatosti není ani prostředkem k přezkumu správnosti postupu soudu při aplikaci rozvrhu práce, organizaci řízení ani při vypořádání procesních podání účastníků. K případnému přezkumu takových postupů slouží procesní prostředky, které právní řád pro daný úkon nebo rozhodnutí připouští (usnesení NSS ze dne 26. 8. 2026, čj. Nao 113/2026-154).

[11] Shoda příjmení soudkyně Mgr. Lenky Havlíčkové s Ing. Janem Havlíčkem, MBA, ředitelem finančního úřadu ani se samotnou žalobkyní nepředstavuje důvod pro vyloučení soudkyně pro podjatost. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení ze dne 26. 8. 2026, čj. Nao 113/2026-154, pouhá shoda příjmení bez existence konkrétní okolnosti svědčící o příbuzenském, osobním nebo profesním vztahu nemůže být objektivním důvodem pro vyloučení soudce. Obdobně ani poukaz žalobkyně na nesprávné užití označení „samosoudkyně“ v senátní věci nemůže být důvodem podjatosti (usnesení NSS ze dne 26. 8. 2026, čj. Nao 113/2026-154).

[12] Ani na základě žádného dalšího tvrzení soud neshledal žádné objektivní okolnosti, které by svědčily o poměru kteréhokoli soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem zařazeného do specializovaného úseku správního soudnictví k projednávané věci, účastníkům řízení či jejich zástupcům a které by mohly vyvolat legitimní pochybnost o jeho nepodjatosti.

[13] Nejvyšší správní soud proto výrokem I. rozhodl, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Af 13/2026.

[14] Výrokem II. pak soud rozhodl, že věc vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 af 13/2026 se jinému soudu nepřikazuje. Toho se totiž žalobkyně domáhala na základě tvrzení o podjatosti všech soudců specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ústí nad Labem. Důvodnost této námitky však Nejvyšší správní soud neshledal (viz výše), a nebyla proto splněna podmínka přikázání věci podle § 9 odst. 1 s. ř. s., totiž nemožnost sestavit senát v důsledku vyloučení soudců specializovaného úseku. Žalobkyně současně netvrdila jiný samostatný důvod, pro který by bylo přikázání věci vhodné podle § 9 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto návrhu na přikázání věci jinému soudu nevyhověl (§ 9 odst. 1 a 2 s. ř. s.; usnesení RS NSS ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65; usnesení NSS ze dne 31. 10. 2024, čj. Nad 158/2024-46).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. září 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu